

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä / yhtymäkokous

Pöytäkirja 2/2024

Kokousaika Torstaina 19.12.2024 klo 18.02 – 19.11

Kokouspaikka Siikalatvan Pulkkilassa seutukunnan toimistolla, Pulkkilantie 5 sekä Teams

Läsnä:

Ollila Ulpu, varajäsen	Haapavesi
Hintta Aleks	Haapavesi (Teams)
Vuorenmaa Heino	Haapavesi
Ojakoski Ilmari	Siikalatva
Ojantakanen Liisa	Siikalatva (Teams)
Pihkakoski Eila	Siikalatva
Puurunen Jukka, varajäsen	Pyhäntä (Teams)
Tahkola Liisa	Pyhäntä (Teams), saap. klo 18.06
Junno Seija	seutuhallituksen puheenjohtaja (Teams)
Bäckman Tarja	seutujohtaja
Sorvala Tuija	sihteeri

Poissa:

Aakko Aila	Haapavesi
Leiviskä Matti	Pyhäntä

Asiat: 16 – 26

Pöytäkirjan tarkastajat: Ulpu Ollila ja Eila Pihkakoski

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus:

Pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti.

Seija Junno	Liisa Tahkola	Tuija Sorvala
puheenjohtaja § 16-20	puheenjohtaja § 21-26	sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus: Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Nähtävänäpito: Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään nähtävänä viikon ajan pöytäkirjan allekirjoituksesta kuntayhtymän toimistolla os. Pulkkilantie 5 sekä julkaistaan kuntayhtymän verkkosivulla osoitteessa haapavesi-siikalatva.fi/kuntayhtyma/yhtymakokous

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä / yhtymäkokous**Pöytäkirja 2/2024****Kokousaika** Torstaina 19.12.2024 klo 18.00 – 19.11**Kokouspaikka** Siikalatvan Pulkkilassa seutukunnan toimistolla, Pulkkilantie 5 sekä Teams**Käsitteltävät asiat****§ liite**

16		Kokouksen avaus
17		Yhtymäkokousedustajien sekä heidän edustamansa äänivallan toteaminen
18		Päätösvaltaisuuden toteaminen
19		Esityslistan hyväksyminen
20		Kokouksen puheenjohtajan valinta
21		Pöytäkirjantarkastajien valinta
22	1	Kuntayhtymän talous- ja toimintasuunnitelma 2025 - 2027 sekä talousarvio 2025
23	2	Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen huomioihin vastaaminen
24		Ilmoitusasiat
25		Muut asiat
26		Kokouksen päättäminen

Pöytäkirjan nähtävänäpito Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään nähtävänä viikon ajan pöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen kuntayhtymän toimistolla os. Pulkkilantie 5 sekä julkaistaan kuntayhtymän verkkosivulla osoitteessa haapavesi-siikalatva.fi/kuntayhtyma/yhtymakokous

Koollekutsuja Seija Junno
seutuhallituksen puheenjohtaja

16 §

KOKOUKSEN AVAUS

Päätösesitys:

Seutuhallituksen puheenjohtaja Seija Junno avaa kokouksen.

Päätös:

Seutuhallituksen puheenjohtaja Seija Junno avasi kokouksen klo 18.02.

17 §

YHTYMÄKOKOUSEDUSTAJIEN SEKÄ HEIDÄN EDUSTAMANSÄ ÄÄNIVALLAN TOTEAMINEN

Perussopimuksen 3§:n mukaan kunkin jäsenkunnan hallitus nimeää yhtymäkokoukseen edustajia seuraavasti: Haapaveden kaupunki kolme (3), Siikalatvan kunta kolme (3) ja Pyhännän kunta kaksi (2).

Yhtymäkokouksessa jäsenkunnan läsnä olevalla edustajalla on ääniä yhtä paljon kuin jäsenkunnassa oli asukkaita yhtymäkokousta edeltävän vuoden viimeisenä päivänä jaettuna ko. kunnasta läsnä olevien edustajien lukumäärällä.

Asukasluvut 31.12.2023:

Haapavesi 6475 asukasta

Siikalatva 4930 asukasta

Pyhääntä 1646 asukasta

Päätösesitys:

Kokoukseen osallistuessaan edustajilla tai heidän varaedustajillaan (suluissa) on seuraavat äänimäärät:

Ollila Ulpu, Haapavesi	2158,33 ääntä
Hintta Aleksi, Haapavesi	2158,33 ääntä
Vuorenmaa Heino, Haapavesi	2158,33 ääntä
Ojakoski Ilmari, Siikalatva	1643,3 ääntä
Ojantakanen Liisa, Siikalatva	1643,3 ääntä
Pihkakoski Eila, Siikalatva	1643,3 ääntä
Puurunen Jukka, Pyhääntä	823 ääntä
Tahkola Liisa, Pyhääntä	823 ääntä

Päätös:

Todettiin osallistujat ja äänimäärät päätösesityksen mukaisesti.

18 §**PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN**

Yhtymäkokouksen kutsuu koolle kuntayhtymän hallitus, joka määrää kokouksen ajan ja paikan.

Kutsu kokoukseen ja kokouksessa käsiteltävien asioiden esityslista on toimitettava jäsenkuntien kunnallishallituksille 7 päivää ennen kokousta.

Seutuhallitus on kokouksessaan 31.10.2024 päättänyt kutsua yhtymäkokouksen koolle 19.12.2024 klo 18.00.

Seutuhallitus on päättänyt 19.5.2022, että jatkossa seutuhallituksen kokoukset ja yhtymäkokoukset pidetään pääsääntöisesti hybridikokouksina.

Pyyntö nimetä kokousedustajat on toimitettu jäsenkuntien kunnanhallituksille 8.11.2024. Kokouskutsu on lähetetty yhtymäkokousedustajille 3.12.2024 yhtymäkokouksen päätöksen mukaisesti sähköpostilla.

Kokouksen esityslista liitteineen on lähetetty 12.12.2024. Kuntalain mukaan yhtymäkokous (kuntalain mukainen muu toimielin) on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet yhtymäkokousedustajista.

Päätösesitys:

Todetaan kokouksen päätösvaltaisuus.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

19 §

ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

Päätösesitys:

Hyväksytään etukäteen lähetetty esityslista kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

20 §

KOKOUKSEN PUHEENJOHTAJAN VALINTA

Päätösesitys:

Valitaan yhtymäkokoukselle puheenjohtaja.

Päätös:

Liisa Tahkola saapui kokoukseen tämän pykälän aikana klo 18.06.

Valittiin yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi Liisa Tahkola.

21 §

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Päätösesitys:

Yhtymäkokous valitsee kaksi yhtymäkokousedustajaa tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Ulpu Ollila ja Eila Pihkakoski.

22 §

KUNTAYHTYMÄN TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2025 - 2027 SEKÄ TALOUSARVIO 2025

Käsitellään kuntayhtymän talous- ja toimintasuunnitelma 2025 – 2027 sekä talousarvio 2025.

Päätösesitys:

Hyväksytään kuntayhtymän talous- ja toimintasuunnitelma 2025 – 2027 sekä talousarvio 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin lisäyksellä, täydennetään toimintasuunnitelmaan osallistuminen rahoitusosuudella Pohjois-Pohjanmaan liiton omistajanvaihdoshankkeeseen.

23 §

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUKSEN HUOMIOIHIN VASTAAMINEN

Käsitellessään v. 2023 toimintaa ja taloutta tarkastuslautakunta on antanut lausunnon.
Käydään läpi tarkastuslautakunnan edellyttämien toimenpiteiden toteutumista.

Päätösesitys:

Hyväksytään.

Päätös:

Hyväksyttiin.

24 §

ILMOITUSASIAT

Päätösesitys:

Kuullaan mahdolliset ilmoitusasiat.

Päätös:

Ei ollut ilmoitusasioita.

HAAPAVEDEN-SIIKALATVAN SEUDUN KUNTAYHTYMÄ
Yhtymäkokous 19.12.2024

25 §

MUUT ASIAT

Tiedoksi tuotiin, että seuraava yhtymäkokous pidetään toukokuussa 2025, koska uudet valtuustot aloittavat kesäkuussa.

26 §

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Päätösesitys:

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.11.

HAAPAVEDEN-SIIKALATVAN SEUDUN KUNTAYHTYMÄ

Yhtymäkokous 19.12.2024

Liite kokouspöytäkirjaan

MUUTOKSENHAKUOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa hakea muutosta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 16-21, 24-26

Valitusosoitus ja valituskirjelmä

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksella Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta:

Pykälät: 22-23

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan jäsen.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot: os. Isokatu 4 3.kerros, PL 189, 90101 Oulu, sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi; fax 029 564 2841, puhelin 029 564 2800, virka-aika 8.00-16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

- kunnallisvalitus, pykälät, valitusaika 30 pv

Valituskirjelmän muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava: päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös), miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset), vaatimusten perustelut sekä mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän toimistosta: Postiosoite: Pulkkilantie 5, 92600 PULKKILA, käyntiosoite: Pulkkilantie 5, 92600 PULKKILA, Sähköpostiosoite: seutukunta@hspseutukunta.fi, puhelinnumero: +358 (0)44 7692 500

HAAPAVEDEN-SIIKALATVAN SEUDUN KUNTAYHTYMÄ

**TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027
TALOUSARVIO 2025**

SISÄLLYS

1	Seutujohtajan katsaus	3
1.1	Yleiset kehitysnäkymät	4
1.2	Rakennerahastot.....	5
1.3	Maaseudun kehittäminen.....	6
1.4	Muut rahoituslähteet.....	7
1.5	Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma.....	7
1.6	Yliseudullinen yhteistyö	8
2	Strategiset tavoitteet 2025 - 2027.....	9
3	Toiminta ja tavoitteet.....	10
3.1	Yleistä.....	10
3.2	Hanketoiminta	12
3.3	Yritysneuvonta	19
3.4	Toiminnan tulost mittarit v. 2025	19
3.5	Riskien hallinta.....	20
4	Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026 - 2027.....	21
4.1	Yleisperustelut	21
4.2	Talousarvioasetelma perusteluineen vuodelle 2025 (ja sitovuustaso)	21
4.3	Talousarviotaulukot vuodelle 2025 ja suunnitelma vuosille 2026 - 2027	23

1 SEUTUJOHTAJAN KATSAUS

Toiminta- ja taloussuunnittelun lähtökohtana on Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän perussopimus, jossa kuntayhtymän *toiminta-ajatuksiksi on määritelty edistää Haapaveden-Siikalatvan seudun kilpailukykyä ja kehittymistä.*

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymään kuuluvat Haapaveden kaupunki sekä Siikalatvan ja Pyhännän kunnat.

Kuntayhtymän valtuuston (meillä yhtymäkokous) pitää vuoden loppuun mennessä hyväksyä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio ja sen yhteydessä toimintasuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Kuntayhtymän perussopimuksen toiminta-ajatuksen ydin on kuntayhtymän jäsenkuntien seutukunnallinen yhteistyö alueen ja erityisesti sen elinkeinojen kehittämisessä. Tehtäviensä suorittamista varten kuntayhtymä ylläpitää perussopimuksen mukaan Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kehittämiskeskusta. Kehittämiskeskusta organisaation työnimenä on alettu aktiivisemmin käyttää viime vuosina. Se kuvaa kuntayhtymää paremmin organisaation toiminnan tarkoitusta.

Seutukunnan kehittämistä ja kilpailukykyä sekä asukkaiden viihtyvyyttä edistävien kehittämishankkeiden toteuttaminen on keskeisin osa kuntayhtymän työtä. Kuntayhtymän hankerahoitus tulee pääasiassa kahdesta lähteestä, jotka ovat Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (EAKR ja ESR +) sekä Suomen CAP-suunnitelman 2023–27 maaseudun kehittämisen rahoitus, johon kuuluu myös LEADER-rahoitus. Rakennepolitiikan ohjelmassa merkittävässä roolissa kahtena ensimmäisenä ohjelman toteutusvuonna on ollut kolmantena rahoitusvälineenä Oikeudenmukaisen siirtymän rahoitus (JTF), jota myönnettiin etupainotteisesti ohjelmakauden alussa. Ensi vuonna näitä resursseja ei enää ole käytettävissä. Viime vuosina kokonaan kansallisen rahoituksen merkitys kehittämiskeskuksen pienemmissä hankkeissa on kasvanut. Näitä rahoituslähteitä ovat etenkin ympäristön ja vesistöjen parantamiseen tarkoitetut kokonaan kansalliset ELY:n avustukset.

Kuntayhtymän rahoituksesta perusosa muodostu jäsenkuntien perusrahoitusosuudesta. Valtaosa toiminnasta toteutuu ja tapahtuu hanketoiminnan kautta, johon rahoitus saada hankkeiden rahoituspäätösten kautta. Hankerahoituksen kautta tapahtuva toiminnan rahoitus vaikeuttaa pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua, koska rahoituspäätösten saamiseen liittyy aina epävarmuus. Myös kehittämistarpeissa voi tapahtua yllättäviä muutoksia ja kehittämiskeskus haluaa joustavasti reagoida muuttuviin tilanteisiin. Jo yksivuotinen toiminnan suunnittelu on sen vuoksi kehittämiskeskuksen kannalta haastavaa ja useampi vuotisen suunnitelman laatiminen sitäkin vaikeampaa.

Kuntataloudessa eletään tällä hetkellä tiukkoja aikoja. Hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen sosiaali- ja terveyspalvelut poistuivat kuntien tehtävistä ja samalla kuntien saamat valtionosuudet leikkautuivat. Vuoden 2025 alusta kuntien tehtävät jälleen lisääntyvät TE-toimistojen tehtävien siirtymässä kuntien tehtäväksi. Pohjois-Pohjanmaan kunnat ovat päättäneet tuottaa nämä palvelut neljän yhteistoiminta-alueen kautta. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kunnat kuuluvat Raahan työllisyysalueeseen. TE-palvelujen lakisääteiset tehtävät toteutetaan työllisyysalueen ja kuntien kautta. Seutukunnan kehittämiskeskus voi hankkeiden kautta tuottaa näitä palveluja täydentäviä palveluja.

Kuntien uusi tehtävien muodostus ja kehittyminen pidemmällä ajalla tarkastelujakson vuosina 2025-2027 tulee olemaan myös seutukunnan kehittämiskeskuksen kannalta tärkeää.

Seutukunnan toiminnan ja kehittämisen järkevyyttä ja ennustettavuutta on pyritty parantamaan vuosiksi 2022-2027 laaditulla seutukunnan kehittämisstrategialla, jossa on määritelty seutukunnan kehittämisen painopisteet. Tätä täydentämään valmistui vuonna 2023 seutukunnan kehittämisen tiekartta, jossa painopisteiden asettamisessa ja kehittämistarpeissa on menty yksityiskohtaisemmalle tasolle.

Vuonna 2025 keväällä pidetään kunnallisvaalit. Seutukunnan luottamushenkilöjohto eli seutuhallitus muuttuu vaalien jälkeen vaalituloksen perusteella.

Seutukunnan kehittämiskeskuksen toimisto on sijainnut kesästä 2021 lähtien Siikalatvan Pulkkilassa entisen valtion virastotalon tiloissa. Vuonna 2025 siirrymme uusiin tiloihin. Seutukunnalle tulee pieni toimipiste Haapaveden Opiston tiloihin Haapaveden keskusta. Pulkkilassa toimintamme siirtyy ns. Mäkelän taloon yhdessä Siikalatvan kunnan elinkeinopalvelujen kanssa. Pyhännän kunnantalolla seutukunnalla on käytössään myös toimistohuone.

1.1 YLEISET KEHITYSNÄKYMÄT

Suomen taloudellinen kehitys on viime vuosina ollut vaisua. Korkotaso kääntyi vuonna 2024 laskuun ja laskun odotetaan olevan ripeääkin vuonna 2025. Laskevat korot toivottavasti kannustavat yksityisiä ihmisiä ja yrityksiä investointeihin. Koko Suomen työttömyyden ennustetaan v. 2025 pahenevan. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa työttömyyden pahin vaihe, jonka aiheutti rakennusteollisuuden lama ja Jukka-talojen konkurssi, on nyt ohitettu. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa työttömien osuus työvoimasta oli lokakuussa 8,4 %, kun se tammikuussa 2024 oli 10,7 %. Kuitenkin pitkäaikaistyöttömien määrä oli lievässä kasvussa. Koko maakunnassa ja seutukunnassa avoimien työpaikkojen määrä oli vuoden alusta laskenut romahdusmaisesti. Ensi vuonna työpaikkojen määrän seutukunnassa etenkin teollisuudessa uskotaan kääntyvän nousuun.

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa on viime vuosina investoitu runsaasti tuulivoimaan ja bio-energiaan. Merkittäviä yrityskohtaisia investointihankkeita käynnistyi v. 2024 mm. LapWallin tehtaan laajennuksessa. Suurten energiainvestointien tahti on v. 2024 hiljentynyt odottamaan energiaa käyttäviä investointien käynnistymistä. Seuraava ponnistus vihreässä siirtymässä Suomessa onkin saada runsas puhtaan energia tuotanto muuttumaan tuotannollisiksi investoinneiksi ja työpaikoiksi.

Vuoden 2025 sota Euroopassa jatkuu edelleen. Monet asiantuntijat arvioivat, että vuodesta 2025 tulee ratkaiseva Ukrainan ja Venäjän sodassa. Myös Lähi-Idässä on käyty veristä sotaa israelilaisten ja palestiinalaisten välillä. Poliittinen tilanne Euroopan suurissa maissa Saksassa ja Ranskassa on epäselvä molempien valmistautuessa uusiin vaaleihin. Yhdysvalloissa uudelleen valtaan palaavan Donald Trumpin kauppapoliittiset linjaukset aiheuttavat huolta. Maailma on myllerryksessä monelta kulmalta. Toisaalta, mikäli rauhankehitys maailmassa edistyisi, se tarjoaisi monia mahdollisuuksia jälleenrakennuksessa myös suomalaisille yrityksille.

Suomen turvallisuuskehitys vaikuttaa suhteellisen vakaalta NATO-jäsenyyden toteuduttua v. 2023. Tällä on myös positiivisia talousvaikutuksia, koska NATO-jäsenyyden myötä Suomi koettanee turvallisemmaksi investointi-, työskentely- ja matkailuympäristöksi.

Suomen BKT supistui kuluvana vuonna n. 0,2-0,4 %. Ensi vuodelle ennustetaan n. 1,1-1,7 % kasvua. Keväällä taloudellisen kasvun odotetaan virkistävän. Talousnäkymät ovat kuitenkin epävakaita ja vaikeasti ennustettavissa.

Paljon toiveita herättänyt Golden Fieldsin heinärehutehdashanke Siikalatvalla kariutui v. 2024. Alun perin Sikla Oy:lle rakennettuun halliin haetaan uutta yrittäjää. Pyhännällä Jukka-talon entisessä tehtaassa aloitti tuotannon uusi yritys, Neco Elements Oy, joka tarjoaa seudulle uusia työpaikkoja. Haapavedellä NordFuelin biojalostamohankkeeseen liittyen Kanteleen Voima, ruotsalainen Liquid Wind ja Piipsan Tuulivoima toivat julki yhteistyösopimuksen, jonka myötä yhtiöt laativat toteutettavuusselvityksen e-metanolin tuotantolaitoksen rakentamiseksi Haapavedelle. Pyhännän kunnan kiertotalouspuisto valmistuu v. 2025. Hanke mahdollistaa elintarviketeollisuuden tehokkaan jätevesien puhdistamisen ja siihen liittyvän biokaasulaitoksen rakentamisen. Feelia Oyj. saavutti asiakkaisiin hyvinvointialueita ja mm. HUS:n, mikä antaa vakaata näkymää elintarviketuotannon kehittymiseen. Maatilakokoisia biokaasulaitoksia rakentava Demeca Oy on laajentanut toimintaansa vakaasti.

Kuntayhtymän toiminnan kannalta vuosien 2025-2027 aikana on tärkeää kyetä korkeiden kustannusten olosuhteissa tukemaan yrityksiä uusien tuotantomahdollisuuksien ja vientinäkömien löytämisessä sekä osaamisessa ja uusien työpaikkojen luomisessa. Seudun kehittämistarpeisiin täsmällisesti osuva hanketoiminta ja yritysten elinkeinopalvelut ovat tärkeitä. Uuden ohjelmakauden päästyä käyntiin siirrymme toteuttamaan pitempiäaikaisia, kolme vuoden hankkeita pääosin. Ne antavat pitemmän vaikutusmahdollisuuden. Seutukunnan palvelut tuotetaan edelleen tehokkaasti ja tuloksellisesti.

Huolimatta heikentyneestä talouskehityksestä seutukuntamme kärsii työvoimapulasta joillakin ammattialoilla, kuten hoiva-, elintarvike- ja metallialoilla. Seutukunnassamme on Ukrainasta tulleita pakolaisia, joiden kotoutuminen ja työllistyminen on hanketoimintamme kohteena. Myös muu työperäinen maahanmuutto kompensoi työvoimapulaa. Työvoimatarpeen helpottamiseen tähtäävät toimet ovat yksi merkittävimmistä kehittämistoimista seutukunnassa tulevana vuosina.

Kuntien ja etenkin hoiva-alan palkkojen jälkeenjääneisyyttä on pyritty parantamaan varsin reippaasti palkkoja nostavilla työehtosopimuksilla. KVTES:n mukaiset korotukset v. 2024 olivat 3,5 %. Nykyinen työ- ja virkaehtosopimus päättyy alkuvuodesta ja emme vielä tiedä, mikä on palkankorotusten taso ensi vuonna. Talousarviossamme olemme varautuneet 3 % palkankorotuksiin. Palkat ovat seutukunnan kehittämiskeskuksessa suurin menoerä ja palkankorotukset nostavat suoraan seutukunnan kustannuksia. Nykyinen hankkeiden rahoitusmalli hankaloittaa palkankorotusten siirtämistä hankkeiden menoiksi.

1.2 RAKENNERAHASTOT

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 ensimmäinen rahoitushakukierros toteutettiin kesällä 2022. Uutena rahastona ohjelmassa on EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF), jonka rahoitus on lähes kokonaan sidottu etupainotteisesti vuosien 2023 ja 2024 aikana. Vaikka tällä ohjelmakaudella Pohjois-Pohjanmaalla tulee olemaan käytettävissä enemmän hankerahoitusta kuin koskaan aikaisemmin EU-jäsenyyden aikana, siirrymme vuodesta 2025 lähtien ns. normaalitilaan rahoitushakujen suhteen JTF-rahoituksen poistuttua haettavan rahoituksen joukosta. Seutukunnassa on kuitenkin käynnissä useita JTF-rahoituksella käynnistettyjä hankkeita, joiden toteuttaminen vaatii täyden huomion.

Pohjois-Pohjanmaan EAKR + valtio -rahoitus ohjelmakaudella tulee olemaan 152,7 milj. € ja ESR + -rahoitus sisältäen valtion rahoituksen 84,2 milj. €. Suomen JTF-rahoituksesta suurin osa kohdistuu Pohjois- ja Itä-Suomeen, mikä vähentää alueelle kohdistuvan EAKR-rahoituksen määrää. JTF-rahoitusta (+ valtio) Pohjois-Pohjanmaa oli saatavilla 119,4 milj. €. Näin ollen koko ohjelmakauden EU-rahoituksen määrä Pohjois-Pohjanmaalle on 356,3 milj. €.

Ohjelmassa tuetaan tutkimus- ja innovointivalmiuksia ml. kehittyneiden teknologioiden käyttöönottoa, digitalisaatiota sekä pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantamista. Lisäksi edistetään Suomen hiilineutraalisuustavoitteita, erityisesti energiatehokkuuden, uusiutuvan energian edistämisen ja kiertotalouteen siirtymisen näkökulmasta. Ohjelmassa edistetään myös sosiaalisemman Euroopan tavoitetta mm. työelämään pääsyn parantamisen, elinikäisen oppimisen ja aktiivisen osallistamisen tukemisen kautta. Uutena sisältönä ohjelmaan on tulossa mukaan myös lapsien köyhyyden torjunta.

Von der Leyenin ensimmäisen komission aloittaessa toimintansa sen ohjelman johtotähdeksi otettiin EU:n ilmastoneutraalius v. 2050. Välitavoitteeksi v. 2030 on asetettu kasvihuonekaasujen päästöjen vähentäminen v. 2030 mennessä 55 prosentilla. Tavoitteiden saavuttaminen vaikuttaa monin tavoin EU:n talouselämään, etenkin energia-, liikenne-, rakennus- ja maankäyttösektoreille. Juuri toimintansa aloittaneen uuden komission ilmastopoliittiset linjaukset eivät vielä ole konkretisoituneet.

Ilmastoneutraalius tarkoittaa fossiilisten polttoaineiden käytön ratkaisevaa vähentämistä sekä niitä paljon käyttävien teollisuudenalojen uudistamista. Näiden muutosten taloudellisia vaikutuksia korvaamaan paikallistasolla jäsenmaissa suunniteltiin EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF). Rahaston toimien tavoitteena on lieventää ilmastosiirtymän haitallisia vaikutuksia tukemalla alueita ja työntekijöitä, joihin siirtymä vaikuttaa eniten. JTF-rahastosta tuetuilla toimilla helpotetaan siirtymän vaikutusta rahoittamalla paikallisen talouden monipuolistamista ja nykyaikaistamista sekä lieventämällä kielteisiä vaikutuksia työllisyyteen. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa toimet kohdistuvat erityisesti turvetaloudesta luopumisen vaikutuksiin.

Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman toimintalinjat ovat 1. Innovatiivinen Suomi 2. Hiilineutraali Suomi (EAKR) 3. Saavutettavampi Suomi (EAKR) 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR +) 5. Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR) 6. Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR) 7. Oikeudenmukainen siirtymä (JTF). Ohjelman sisällöissä korostuvat ilmastomuutoksen torjuminen ja muutokseen sopeutuminen, kiertotalous, energiatehokkuus, digitaalisuus ja uudet teknologiat sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Useimmat näistä ovat ajankohtaisia myös Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa ja olemme jo aiemmin näihin panostaneet. Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hallinnoivat pääosaa kaikkien edellä mainittujen ohjelmien varoista. EAKR -, ESR+ - ja JTF-rahoitukseen jätetyt hakemuksemme ovat menestyneet erittäin hyvin rahoitushauissa v. 2024.

Kokonaan kansallista AKKE-rahoitusta ei tulevana vuosina enää tule olemaan käytettävissä.

1.3 MAASEUDUN KEHITTÄMINEN

Uusi maatalouden ja maaseudun kehittämisen politiikkakausi (CAP) käynnistyy täysimääräisesti v. 2023. Ensimmäinen hakukierros päättyi syksyllä 2023.

Maaseuturahaston rahoituksessa Leader-rahoitus jatkuu edelleen tärkeänä työvälineenä seutukunnassamme. Oulun eteläisen alueella Leader-toimintaryhmien (Keskipiste ja Rieska) toimiminen paikallistasolla, ryhmien hyvä paikallistuntemus sekä toiminnan kansalaislähtöisyys ja ihmisläheisyys tekevät toimintamallista tehokkaan. Haapaveden-Siikalatvan seutukunta kuuluu kokonaisuudessaan Keskipiste-Leaderin toiminta-alueeseen. Keskipiste-Leader on laatinut vuosia 2023-2027 koskevan uuden kehittämisstrategian, jonka neljäksi painopisteeksi on valittu nuoret, yhteisöt, yrittäjyys ja viihtyvyys. Näiden ympärille on myös rakennettu ohjelman toimintalinjat. Keskipiste-Leader on ollut ns. nuoriso-Leaderin käynnistämässä eturintamassa ja jo aiemmilla ohjelmakausilla.

Kuntayhtymä on pyrkinyt tukemaan seutukunnan pieniä toimijoita hakemaan Leader-rahoitusta itsenäisesti. Seutukunta on hakenut Leader-rahoitusta etenkin alueen palveluiden kehittämishankkeisiin. Maaseuturahoituksen merkitys rahoitusvälineenä seutukunnassa on kasvanut viime vuosina. Kehittämiskeskuksen maaseuturahastohankkeet ovat isoja, suoraan ELY-keskuksesta haettavia hankkeita.

1.4 MUUT RAHOITUSLÄHTEET

Etenkin Siikajoen tilan parantamiseen on saatu varoja ELY-keskuksen ympäristövastuualueen kansallisesta rahoituksesta. Siikajoen vesistöalueen tilan parantamisessa teemme läheistä yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan ELY:n kanssa. Vesistöalueen tilan parantaminen tulee olemaan pitkäaikainen ponnistus ja vaatii erilaisten rahoituslähteiden hyödyntämistä. Mm. Siikajoen kalatalousalueen rahoitusta käytetään jatkossa osarahoituksena vesistökunnostuksiin.

Tuulivoimatuotanto laajenee seutukunnassamme. Tuulivoimayhtiöt ovat mahdollisia paikallisen kehityksen tukijoita myös. Tuulivoiman mahdollisia ympäristöhaittoja kompensoidaan maksamalla tuulivoimayhtiöiden varoista tukea pieniin paikallisiin ympäristöä ja väestön viihtyvyyttä parantaviin hankkeisiin. Olemme hakeneet ja saaneet rahoitusta Siikajoen koskien kunnostukseen Piiparinmäki Oy:ltä, jonka yleishyödyllistä rahoitusta hallinnoi brittiläinen Glenmont Partners.

Ylikansalliset EU:n rahoituslähteet kuten Interreg-ohjelmat on jatkossa syytä ottaa aktiivisempaan tarkasteluun mahdollisina rahoituslähteinä.

1.5 POHJOIS-POHJANMAAN MAAKUNTAOHJELMA

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmassa 2022–2025 linjataan maakunnan kehittämisen tavoitteet. Maakuntaohjelman valmistelua ohjaa aluekehittämislainsäädäntö sekä valtioneuvoston hallituskauttain vahvistama päätös valtakunnallisista alueiden kehittämisen painopisteistä. Maakuntasuunnitelmaa ei tässä yhteydessä ole uudistettu vaan pidemmän aikajänteen visio ja tavoitteet on sisällytetty osaksi maakuntaohjelmaa. Pohjois-Pohjanmaa haluaa ohjelman mukaisesti profiloitua hyvinvoinnin edistämisen maakuntana. Maakuntaohjelman uudeksi kärjeksi on nostettu hyvinvointitalous. Muita ohjelman kärkiä ovat osaaminen ja TKI, hyvinvointi, kulttuuri ja osallisuus, ympäristö ja kestävä kehitys sekä elinkeinoelämä ja työllisyys. Alueen menestyksen kärkeen on nostettu täällä asuvien ihmisten aktiivinen, hyvä ja toimiva arki. Toteutettavan hanketoiminnan pitää osaltaan edistää maakuntaohjelman tavoitteita.

Uuden maakuntaohjelman laatimisen ensiaskeleita on otettu v. 2024 lopulla. Maakuntaohjelma laaditaan kunkin valtuustokauden alkamista seuraavan vuoden loppuun mennessä. Vuonna 2025 maakuntaohjelman laatiminen on käynnissä ja Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kehittämiskuksen edustajat osallistuvat aktiivisesti ohjelman laatimiseen tuoden esille seutukunnan näkökulmaa.

1.6 YLISEUDULLINEN YHTEISTYÖ

Kolmen seutukunnan eli Haapaveden-Siikalatvan, Nivala-Haapajärven ja Ylivieskan seutukunnilla on takanaan 15 vuoden yhteistyö Oulun Eteläisen nimikkeen alla. Nykyään Raahen seutukunta on tullut käytännössä osaksi Oulun Eteläistä samalla kun alueesta käytetään yhä useammin nimeä Pohjois-Pohjanmaan eteläosa.

Suuremmat EU-rahoitteiset hankkeet on perinteisesti valmisteltu yhteistyössä Nivala-Haapajärven, Raahen ja entisen Ylivieskan seutukuntien kanssa tai ainakin jonkin niistä kanssa yhteistyössä. Ylivieskan seutuorganisaation toiminnan loputtua sen tilalle seutujen yhteistyön suunnitteluun ja toteutukseen ovat tulleet neljän kunnan kehittämisyhdistykset. Tämä on jossain määrin vaikeuttanut seutuyhteistyötä Oulun Eteläisen alueella. Tilanne on vakiintumassa toimijoiden työnjaon täsmentyessä, mutta toimijoiden lisääntynyt lukumäärä tekee mm. säännölliset kokoontumiset vaikeammiksi. Uuden ohjelmakauden käynnistyttyä maakunnan eteläosan seutukuntien ja kuntien yhteistyötä pitää kehittää. Säännölliseen yhteistyöhön ovat tulossa mukaan mm. Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti, JEDU ja Centria. Yhteistyön syventäminen olisi kaikkien etu.

Kuitenkin seutukuntarajan ylittävää yhteistyötä voidaan valmistella ja toteuttaa myös yksittäisten seudun ulkopuolisten kuntien kanssa, kun yhteisiä kehittämisintressejä on näköpiirissä.

Yhteistyö Oulun Eteläisen alueella on toisaalta hankeyhteistyötä ja toisaalta yhteistyötä koulutuksen, logistiikan ja edunvalvonnan saralla. Alueen seutukuntarakenteen muututtua edunajamisen organisoiminen tarve uudella tavalla on noussut esille. Nykyistä mallia pitäisi tehokkaammin hyödyntää Pohjois-Pohjanmaan liiton ja alueen kansanedustajien kautta sekä Brysselin päätöksentekoon. Koulutuksen osalta yhteistyö tulee vuosina 2024-2026 edelleen keskittymään yliopiston, ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen yhteistyön tiivistämiseen ja alueen koulutuspaikkojen puolustamiseen. Sektorikohtaista yhteistyötä tehdään tulevaisuudessa esim. kansainvälistymisessä sekä vetytalouden ja uusiutuvien energialähteiden edistämisessä. Myös TE-palvelujen siirtyminen kuntiin ja niiden yhteistyöalueille lisää ja konkretisoi yhteistyön tarvetta alueen kuntien ja seutukuntien kesken. TE-uudistukseen valmistautuminen ja uusien työllisyysalueiden rakentaminen on myös vienyt energiaa laajemmalta yliseudulliselta yhteistyöltä maakunnan eteläosassa. TE-uudistuksen käynnistyttyä ja uusien viranhaltijoiden aloitettua työnsä seutukunnat voivat jatkossa keskittyä enemmän kehitystehtäviinsä.

Pohjois-Pohjanmaan eteläosan yhteistyölinjaukset on kirjattu syksyllä 2020 valmistuneessa strategisessa kehittämisohjelmassa *Kasvun suunta 2030*. Siinä painopisteet ovat:

1. Laadukkaan koulutuksen turvaaminen
2. Yrityksen kasvun ja kansainvälistymisen tukeminen
3. Kansainvälisten verkostojen kehittäminen
4. Klusterin kehittäminen

Strategian tavoitteiden toteuttamiseen suuntautuminen on vuosien 2025-2027 aikana yliseudullisen yhteistyön keskiössä.

2 STRATEGISET TAVOITTEET 2025 - 2027

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymälle on vuonna 2022 laadittu strategia tälle EU-ohjelmakaudelle vuoteen 2027 saakka. Strategiassa seutukunnan visioksi on asetettu, että ***vuonna 2027 olemme Suomen seutukuntien ykkönen. Olemme haluttu kehittämiskumppani monipuolisella hankepaletilla ja vahva hankeosaaja***

Seutukunta on tunnettu, arvostettu ja aidosti kansainvälistynyt yrittäjyyden kasvualue. Olemme rohkea kierto- ja biotalouden sekä uusiutuvan energian edelläkävijä. Seutuorganisaatio on elinkeinoelämän verkostojen solmukohta sekä julkisen rahoituksen asiantuntija ja sen tehokas kotiuttaja.

Voidaan sanoa, että kaikilla asetetun vision osa-alueilla olemme jo hyvällä kehitysuralla. Hyvää on jo nyt monipuolinen hankesalkku ja tekeminen. Olemme omintakeinen kehittämiskeskus, koska meillä on myös sosiaalipuolen hankkeita, pieniä hankkeita, yritysryhmähankkeita ja vesistöalueen parantamishankkeita. Meillä on nopea reagointikyky seutukunnan kuntien ja yritysten tarpeisiin ja hyvä osaaminen hankkeiden toteuttajana. Uudessa toimintaympäristössä kuntien tehtävien muuttuessa meidän on lunastettava paikkamme jatkuvasti. Etenkin elinkeinopalveluiden ja hankeosaamisen pitää olla niin kovaa ydintä ja tuotteistettu, että sitä halutaan käyttää.

Seutukunnan ja seutukunnan kehittämiskeskuksen profiilia ja tunnettuutta pitää nostaa, jotta alue voisi olla houkuttelevampi muuttajille ja uusille yrityksille sijoittumispaikkana. Tarvitaan paitsi markkinointia myös erilaisen elinvoimaisen tekemisen aktivoimista, tapahtumien aikaansaamista ja vakiinnuttamista. Seutukunnan kuntien palveluvalikoima on nykyisellään liian suppea etenkin nuorten näkökulmasta.

Jotta kehittämiskeskuksen toiminta vakautuu ja jännevöityy, tarvitsemme lisää pysyviin työsuhteisiin palkattua henkilökuntaa. Näitä tarvitaan etenkin hankevalmisteluun, viestintään ja yritysneuvontaan. Ensi vuonna talous- ja projektihallinnon asiantuntijan työ muutetaan kokoaikaiseksi, jotta kuntayhtymä pystyy vastaamaan kaikkiin lakisääteisiin velvoitteisiinsa mm. tiedonhallinnon osalta. Kuntien erityisen vaikea taloustilanne vaikeuttaa seutukunnan lisärahoitustarpeisiin vastaamista.

Seutukunta on jo pitkään kärsinyt väestötappiosta, jonka suuruus vuositasona on ollut merkittävä. Mutta vuosina 2020 ja 2021 väestön menetys loiventui ja asettui vajaan 100 henkilöön vuodessa. Uutena piirteenä havaittavissa on työhön tulevien ulkomaalaistaustaisten väestöosuuden kasvu. Vuosina 2023-24 huonontunut työllisyystilanne on huonontanut myös väestökehitystä. Ennakkotietojen mukaan vuonna 2024 väestön väheneminen on jälleen hidastunut. Työllisyyden parantamiseen tähtäävät toimet ja etenkin pitkäaikaistyöttömyyden torjuminen on tärkeää. Ulkomaalaisten työntekijöiden kotiutumisesta seutukuntaan on hyviä kokemuksia. Ulkomaalaisen työvoiman saaminen on välttämätöntä seutukunnan tuleviin työvoimatarpeisiin vastaamiseksi. Uudella yritysliiketoiminnalla puu-alan opetuksella pyritään myös paikallisia nuoria houkuttelemaan jäämään seutukuntaan opiskelemaan. Uusi koulutusmalli lienee houkutteleva myös alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille.

Koronapandemian aikana vakiintunut etätö antaa mahdollisuuksia tehdä esim. tietotyötä etänä pitkienkin matkojen päästä. Tämä antaa Haapaveden-Siikalatvan seudun kaltaisille maaseutukunnille mahdollisuuksia uusien asukkaiden saamiseen. Seudun työpaikkaomavaraisuus on korkea ja osaavasta työvoimasta on pulaa. Sopivien, hyväkuntoisten asuntojen on seudulle muuttoa rajoittava tekijä. Asuntotuotantoon ja -tarjontaan tarvitaan uusia ratkaisuja.

Haluamme, että seudun nettomaahanmuutto on positiivisella puolella.

3 TOIMINTA JA TAVOITTEET

3.1 YLEISTÄ

Seutuorganisaation tehtävänä on ohjelmaperusteisen aluekehitystyön ja muiden kehittämisresurs-sien voimavaroin edistää seudun elinkeinojen kehitystä, joka on konkreettisimmillaan olemassa ole-van yritystoiminnan kilpailukyyn ylläpitoa ja vahvistamista sekä uuden yritystoiminnan syntymisen edistämistä siten, että se vahvistaa ja monipuolistaa seudun elinkeinorakennetta. Perusmittareita ovat työpaikkojen ja yritysten lukumäärän brutto- ja nettokehitys sekä työllisyys. Samoin yritysten investointien ja investointiavustusten määrää seurataan säännöllisesti.

Haapaveden-Siikalatvan seudulla aluekehitysresursseja on kohdennettu myös koulutushankkeisiin, työllistämishankkeisiin sekä moniin alueen palveluja ja viihtyvyyttä lisääviin hankkeisiin. Rajanveto elinkeinojen kehittämissankkeiden ja muiden alueen elinvoimaisuutta edistävien hankkeiden välillä on madaltunut, ja kuntayhtymän perussopimuksen mukaista toiminta-ajatusta on tulkittu siten, että seudun elinvoiman ja kilpailukyyn edistäminen monipuolisesti on tärkeää. Esimerkiksi vesistöjen parantamiseen ja hoitoon liittyvät hankkeet ovat nousseet esiin seutukunnan hankesalkussa. Yleisesti tavoitteena on alueen veto- ja pitovoiman kaikkinaisen kehitys.

Monilla mittareilla, esimerkiksi työpaikkojen ja yritysten lukumäärän perusteella ja seudun yritysten saamilla yritystuilla, kehittämistyön tulokset ovat olleet yleisesti ottaen hyviä jo usean vuoden ajan myös verrattuna muihin vastaaviin alueisiin Pohjois-Pohjanmaalla. Vaihtelua vuosien välillä tosin on. Työttömyysaste on vuonna 2024 jälleen parantunut rakennusteollisuuden huonon suhdanteen hellit-täessä. Työvoimapulaa on alueella etenkin sote-sektorilla ja elintarviketeollisuudessa. Ulkomaisen työvoiman työllistymiseen ja työpaikkalähtöisen koulutuksen lisäämiseen panostetaan kuitenkin edelleen hanketoiminnassa. Nyt toimenpiteiden kohteena ovat etenkin alueella olevat ukrainalaispa-kolaiset. Suoraan töihin (SOMPA)-niminen ulkomaisen työvoiman kotouttamiseen tähtäävä hanke on seutukunnassa käynnissä. Hankkeesta saadut tulokset ovat poikkeuksellisen hyviä. Jatkoa hankkeen toiminnalle pitää suunnitella vuoden 2025 aikana.

Vuonna 2024 seudun yleinen talouskehitys alkoi osoittaa positiivisia merkkejä etenkin puutuote-teollisuudessa. Seudulla on vireillä uusia investointeja sekä puutuote- että metalliteollisuuteen. Pe-rusteellisuuden ja tuulivoiman lisäksi investointeja tavoitellaan bio- ja kiertotalouteen sekä uusiutu-viin energialähteisiin liittyvällä kehittämistyöllä. Investoinnit tuovat alueelle myös uusia työpaikkoja, joihin osaavan työvoiman saaminen ja alueelle muuttaminen on tärkeä tavoite. Seudun tunnettuu-den ja houkuttelevuuden esille tuominen on selkeä kehittämiskohde.

Väestörakenteessa vanhimmat ikäluokat painottuvat, mutta lapsiakin syntyy. Syntyvyys on viime vuosina pysynyt tasaisena. Huonoin tilanne on 20-25 –vuotiaiden kohdalla, koska opiskeluikäiset muuttavat muualle.

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan elinkeinorakenteelle on tunnusomaista se, että alueella on useita vahvoja toimialoja. Puutalo- ja puutuoteteollisuus alueella on monipuolista ja voimakkaasti kehittyvää. Seudun elintarviketeollisuus on hyvässä kehitysvaiheessa. Paitsi maatilojen kilpailukyyn vahvistamiseen tähtääviin hankkeisiin osallistumalla seutukunta tukee elintarviketaloutta mm. maati-

lojen viljelykasvien valikoiman monipuolistamiseen tähtäävällä Erikoiskasveilla Eurooppaan - hankkeella.

Seudun metalliteollisuudelle on tyypillistä varsin selkeä jako suuriin ja pieniin yrityksiin, mutta viime vuosina osa seudun konepajoista on kasvanut merkittävästi, ja niitä voidaan pitää jo keskisuurina yrityksinä. Sektorin kehittämisessä seutukunta voi auttaa normaalin yritys- ja investointineuvonnan lisäksi tukemalla yrityskohtaisia koulutustarpeita. Konkreettinen, räätälöityjen yrityskohtaisten koulutusten kehittämishanke on OSATA-hanke.

Elintarviketeollisuudella ja maataloudella on vahva asema seutukunnan elinkeinorakenteessa ja alan merkittäviä yrityksiä on kaikissa kunnissa. Maatalouden ja turvetalouden sopeutumiseen ilmastonmuutokseen aiheuttamaan politiikkamuutokseen tähdätään hanketoiminnalla tulevina vuosina. Maatalouden tuotantosuuntien ja peltojen käytön monipuolistaminen tulee ajankohtaiseksi uuden maa-seutuohjelman ja ilmastopolitiikan takia. Käynnistymässä oleva Ekoenergia-hanke selvittää mm. pelto- ja biomassojen käyttöä biopolttoaineiden tuotannossa. Maatilatalouteen uusia tulonlähteitä etsitään Erikoiskasveilla Eurooppaan sekä Oheiskasveista innovaatioita -hankkeissa.

EU:n kiristyneen ilmastopolitiikan takia turpeen energiakäyttö on joutunut nopean alasajon kohteeksi. Kaikenlainen turpeen hyötykäyttö on samalla joutunut kriittisen tarkastelun kohteeksi. Turve kärsii imago-ongelmasta. Merkittävät energiantuottajat ovat alkaneet muuntaa polttolaitoksiaan turpeesta muihin raaka-aineisiin. Turvetuotantoalueiden vaihtoehtoisia käyttötarkoituksia selvitetään myös Ekoenergia-hankkeessa.

Ukrainan sodan tuoma energian hinnannousu ja saatavilla olevien energialähteiden hupeneminen on aiheuttanut jälleen uuden käänteen turpeen energiakäytössä. Tarvetta polttoturpeelle yllättäen alkoi jälleen olla ja turvetta nostettiin myös energiaksi kesällä 2024, mutta vain osa aikaisempien vuosien volyymista. Huoltovarmuuskäytöstä turvetalous sai kuitenkin vaihteeksi uutta nostetta. Turvetalouden syöksykierre vuosina 2020 ja 2021 oli niin jyrkkä, että lähes kaikki seutukunnassa osaaikaisesti alalla toimineet ovat siirtyneet muihin töihin ja ainoastaan ympärivuoden alalla työllistävät yritykset vielä jatkavat.

Seutukuntamme alueella toimi kymmeniä turvealan yrityksiä ja niiden alihankkijoita. Seutukunta pystyy auttamaan seutukunnan turvealan yrittäjiä KASVA -hankkeen hautomotoiminnan ja VauStart -hankkeen kautta. Turvetalouden hiipumisesta kärsinyt seutukunta on käynnistänyt useita JTF-rahoituksen hankkeita. Myös yritystuissa JTF-tukea on seutukunnassa pystytty hyvin hyödyntämään. Tulevina vuosina seutukunnan kehittämisskeskuksen on keskityttävä hankkeiden tehokkaaseen toteuttamiseen.

Matkailutoimialan kehittämisessä seudulla on paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Sektorilla on alettu edetä maastoreitistöjen kehittämisen kautta. Majoituskapasiteetin tarve alueella on ilmeinen. Mm. käynnistyneet ja käynnistyvät tuulipuistohankkeet edellyttävää merkittävää majoituskapasiteetin kasvua koko seutukunnan alueella. Samoin retkeilymatkailun mahdollinen viriäminen. Seutukunnan strategiassa on määritelty kehittämiskohteeksi tapahtumatuotannon lisääminen seutukunnassa ja siten seutukunnan profiiliin ja vetovoimaisuuden lisääminen. Ensi vuonna aloitetaan yhteistyö Haapavesi-Folkin kanssa tapahtumakehittämisessä. Myös seudun palvelujen kehittämistä uusin tuotantomuodoin selvitetään Leader-hankkeessa.

Digitaalisuuden edistämisen kehittämiselementit sisältyvät ensisijaisesti Älypilot-, VauStart- ja OSATA-hankkeisiin. Digitaalisten palvelujen, robotiikan ja virtuaalisen todellisuuden hyödyntämisen tarjoamia mahdollisuuksia tuodaan esille alueen yrityksille hankkeiden kautta. Dronet ja muut älykkäät miehittämättömät laitteet ovat yleistyneet ja niiden käyttökohteet moninaistuvat. Seutukunta osallistuu osatoteuttajana Centria vetämään ÄlyPilot-hankkeeseen, jossa näiden laitteiden hyödyntämistä yrityksissä ja yhteisöissä eri toiminnoissa selvitetään.

Seutukunnassa on tehty pitkään työtä bioenergian ja laajemmin uusiutuvan energian tuottamisessa ja hyödyntämisessä. Kaikkiin seutukunnan kuntiin on syntymässä merkittäviä investointeja biokaasulaitoksiin. Myös vuonna 2025 koko seudun kehittämisen yksi merkittävimmistä painopisteistä on paikallisen ja erityisesti tilakohtaisen bioenergian, lähtökohtaisesti biokaasun, tuotanto. Kaasua käytetään tilakohtaisesti sähkön ja lämmön tuotantoon, mutta lopullisena tavoitteena on myös liikennepolttoaineen tuotanto ja jakelu. Biokaasuinvestointien tukien turvaaminen tulevaisuuden kehittämissuunnitelmissa on edunvalvonnan yksi kärkikohde.

Seutukunnan alueella on käynnistynyt ja suunnitteilla lukuisia tuulipuistohankkeita, useat näistä ovat suuria, usean kymmenen tuulivoimalan hankkeita. Hankkeilla on moniulotteiset vaikutukset seutukunnan kuntiin mm. talousvaikutuksen takia. Seutukunnan v. 2023 toteuttamassa tuulienergiaklusteri-hankkeessa määriteltiin askelmerkkejä paikallisen tuulienergiaklusterin syntymiselle. Tavoitteena on lisätä paikallisen ja kotimaisen yritystoiminnan osuutta kokonaishankkeissa. Näitä asioita edistetään Ekoenergia-hankkeen kautta.

3.2 HANKETOIMINTA

Vuoden 2025 aikana kuntayhtymä on toteuttajana tai osatoteuttajana seuraavissa hankkeissa, jotka ovat jo käynnissä tai hakemusvaiheessa:

OMAT HANKKEET JA OSATOTEUTTAJA-HANKKEET

1. OSATA - muuttuvan työelämän OSAamisTarpeet

- Rahoitusviranomaisen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ESR+
- Toteutusaika: 1.4.2023 - 31.3.2026
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Nivala-Haapajärven seutukunta NIHAK ry, Haapaveden-Siikalatvan seutukunta osatoteuttaja
- Kustannusarvio: HSSK:n osahankkeessa 256 090 €
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 77,46 %, omarahoitus 20 %, yksityisrahoitus 2,54 %
- Rahoitus: EU + valtio 204 872 €. 51 218 € seutukunnan rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana (17 073 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Yritysten osaamistason nostaminen digitaalisessa viestinnässä ja tuotannollisten yritysten toiminnanohjauksessa. Palvelualoilla on tavoitteena nostaa osaamistasoa sähköisessä kaupankäynnissä. Hanke toteutetaan koulutus-, ohjaus-, neuvonta-, ja asiantuntijapalvelua käyttäen.
- Projektipäällikkö Marja Anttila

2. ÄlyPilot- Älykkäiden miehittämättömien järjestelmien pilotoinnit Pohjois-Pohjanmaalla

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liiton EAKR
- Toteutusaika: 1.5.2023 – 30.4.2026, hanke alkoi HSSK:ssa 14.8.2023.
- Toteuttajat: Päähakija Centria, osatoteuttajat Haapaveden-Siikalatvan seutukunta ja NIHAK ry
- Kustannusarvio: Hankkeen kustannusarvio HSSK:n osalta on 120 785 €
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 70 %, omarahoitus 28,51 %, yksityisrahoitus 1,49 %
- Rahoitus: EU + valtio 86 349 €. 34 436 € on seutukunnan rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana (11 479 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Tunnistaa tarvelähtöisesti miehittämättömien järjestelmien käyttökohteita maa- ja metsätalouden sekä teollisuuden tarpeisiin. Hankkeessa selvitetään sekä yhteiskehitetään ratkaisuja toimijoiden kanssa sekä pilotoidaan ratkaisuja.
- Projektiasiantuntija Katri Wallin 50% työajalla

3. Suoraan töihin – Ulkomaalaisten työntekijöiden keskitetyt palvelut (SOMPA)

- Rahoittajaviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ESR+
- Toteutusaika: 1.3.2023 – 28.2.2026
- Toteuttajat: Haapaveden-Siikalatvan seutukunta päätoteuttaja ja osatoteuttajana Haapaveden opisto. Oulaisten kaupunki on mukana hankkeessa kuntarahoituksella ja toteutusalueena.
- Kustannusarvio: Kokonaiskustannusarvio HSSK:n osalta on 424 126 €
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- EU + valtio 339 301 €. HSSK:n omarahoitusosuus on 55 450 € (18 483 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Helpottaa työvoima- ja osaajapulaa työllistämällä maassa jo olevia ulkomaalaisia, jotka tällä hetkellä ovat etenkin ukrainalaisia, ja autetaan maahanmuuttajien kotoutumista sekä alkua työelämässä ja Suomessa.
- Projektipäällikkö Diana Seppä, hankekoordinaattori Terhi Kauranen 50 %, paikkakunta-kohtaiset mentorit Irma Grabar 50% (Oulainen) ja Eeva Yrjänä 25% (Pyhäntä)

4. Siikajoen vesistökoordinaattori

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, valtio (37 %)
- Toteutusaika: 1.5.2023 – 31.12.2025, toiminta alkanut 1.8.2023
- Toteuttaja: Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus toteuttaa ja hallinnoi hankkeen yhteistyössä jokivarren kuntien Pyhäntä, Siikalatva ja Siikajoki kanssa, Pyhännän kunta (21 %), Siikalatvan kunta (21 %), Siikajoen kunta (21 %)
- Kustannusarvio: 216 000 €
- Rahoitusosuudet: Valtio 79 920 €, kukin kunta 45 360 € (17 000 €/v)
- Tehtävä: Palkataan vesistökehittämisen asiantuntija suunnittelemaan Siikajoen vesistöalueen tilan parantamista ja siihen liittyvää hankkeistusta. Toteutetaan pilottihankkeita.
- Vesistökoordinaattori Juha Vierimaa

5. KASVA – Kestävää kasvua mikro- ja pienyrityksiin TKI-toimijoiden ja yrityspalveluiden maakunnallisella yhteistyöllä

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF
- Toteutusaika: 1.10.2023 – 30.9.2025
- Toteuttajat: Päähakija Oulun Yliopisto (Kerttu Saalasti Instituutti), osatoteuttajat: Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry, Limingan kunta, Centria-ammattikorkeakoulu Oy, Utajärven Yrityspuisto Oy, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä ja Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry
- Kustannusarvio: Hankkeen kustannusarvio HSSK:n osalta on 181 754 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- Rahoitus: EU + valtio 145 402 €, HSSK:n omarahoitusosuus 36 352 € hankkeen koko toteutusaikana (18 176 €/v). Lisäksi kuntayhtymä rahoittaa Oulun Yliopiston osuutta 7783 eurolla koko toteutusaikana.
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Edistää alueen yritysten kestävää kasvua, uudistumista ja kehittymistä, muutostykykyä sekä alueiden elin- ja pitovoimaa. Hankkeessa käynnistetään yrityspalvelutoimijoiden vertaisverkosto, jonka avulla kehitetään yrityspalveluiden vaikuttavuutta ja tunnettuutta sekä lisätään alueen TKI-yhteistyötä.
- Projektipäällikkö Pasi Anttila

6. EKOENERGIA – Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ekoenergia – toimintamalli maaseudun hybridiin uusiutuvaan energiaan

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF
- Toteutusaika: Suunniteltu toteutusaika 1.9.2023 – 31.8.2026, toiminta alkanut 1.3.2024.
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, osatoteuttaja Oulun Ammattikorkeakoulu Oy
- Kustannusarvio: Kokonaiskustannusarvio HSSK:n osalta on 426 323 €.
- EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- EU + valtio 341 059 €. 85 264 € on seutukunnan rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana (28 421 €/v).
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Luoda toimintamalli maaseudun hybridiin, paikallisesti keskitettyyn energian tuotantoon, jakeluun, varastointiin ja käyttöön. Toimintamallin avulla madalletaan kynnystä uusiutuvan energian tuotantoon siirtymisessä ja uuden liiketoiminnan käynnistämisessä tuottamalla tietoa ansaintalogiikasta, lainsäädännön asettamista reunaehdoista sekä investointitarpeista.
- Projektipäällikkö Juuso Kiviniemi (100%), projektikoordinaattori Katri Wallin (50%) ja projektisihteeri Tuija Sorvala (20%)

7. VAU!START+

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF
- Toteutusaika: 1.1.2024 – 31.12.2025.

- Toteuttajat: Pää toteuttaja Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry, osatoteuttajat Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU, Ylivieskan kaupunki, Kalajoen kaupunki.
- Kustannusarvio: Hankkeen kustannusarvio seutukunnan osalta on 202 027 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- Rahoitus: EU + valtio 161 620 €. HSSK:n rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana on 40 407 € (20 204 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40 % kehittäminen
- Tehtävä: Hankkeessa kontaktoidaan laajasti seutukunnan yrityksiä ja selvitetään heidän kiinnostuksensa ideoidensa kehittämiseen. Tavoitteena on selvittää yritysten ajatuksia kehittämisen/laajentamisen mahdollisuuksista sekä niiden mahdollisia haasteita ja pullo- nkauloja. Tavoitteena on luoda systemaattinen etenemispolku yritysideoille, kehittää yritysten kykyä reagoida nopeasti avautuviin mahdollisuuksiin sekä ratkoa syntyviä on- gelmia, osallistaa opiskelijat innovaatiotoimintaan, rakentaa joustava alueellinen rahoi- tusmalli yrityksille (siemenrahoitus) sekä edistää kansainvälistä yhteistyötä ja ideoiden testaamista.
- Projektipäällikkö Tapio Laurila, projektisihteeri Tuija Sorvala (20%)

8. Erikoiskasveilla Eurooppaan

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen maaseutuosaasto EMR
- Suunniteltu toteutusaika 1.1.2024 – 31.12.2026, toiminta alkanut 13.5.2024.
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, osatoteuttaja Maaseudun Sivistysliitto ry. Raahen seudun kehitys ja Tyrnävän Kehitys Oy osallistuvat myös hankkeeseen.
- Kustannusarvio: Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 456 936 €, johon sisältyy osato- teuttajan oma budjetti 143 286 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 90 %, omarahoitus 10 %
- Rahoitus: Kokonaistuki EU+valtio 408 228 €. 21 898 € on seutukunnan rahoitusosuus hankkeen koko toteutusaikana (7 299 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 19 %
- Hanke on koulutushanke. Hankkeessa kehitetään erikoiskasvien viljelyyn liittyvää osaamista, koneketjuja, luomutuotantoa ja kansainvälistä yhteistyötä. Luonnon moni- muotoisuus ja ilmastonmuutoksen hillitseminen ovat hankkeessa keskeisiä tavoitteita. Luodaan kansainvälisiä yhteyksiä Rohdos- ja yrttikasvien viennin aloittamiseksi.
- Projektipäällikkö Veli Hyttinen (40%), projektikoordinaattori Soila Nyman (30%), projek- tisihteeri Terhi Kauranen (30%)

9. Kehittyvät, näkyvät ja saavutettavat palvelut (EMR + Leader)

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen maaseutuosaaston Leader- / EMR
- Toteutusaika 1.9.2024 – 31.10.2025
- Toteuttaja: Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä
- Kustannusarvio: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 110 046 euroa
- Rahoitusosuudet: Julkinen tuki (EU, valtio, kunta) 80 %, yksityinen rahoitusosuus 20 %.
- Rahoitus: Julkinen tuki 88 037, yksityisen rahan osuus 11 005 euroa ja talkootyön osuus 11 004 euroa. Seutukunnan omarahoitusosuutta ei tarvita.

- Kustannusmalli Flat rate 40%
- Tehtävä: Turvata ja kehittää Haapaveden, Siikalatvan ja Pyhännän alueiden yritysmuotoisia palveluja sekä uudistaa, monipuolistaa ja kehittää alueelle tarpeellisia kivijalka-, verkko- ja digitaalisia palveluja.
- Projektityöntekijä Raili Heikkilä (50%), projektityöntekijä Marjo-Riitta Sipilä (100%)

10. Kulttuuriperintö eilen, tänään, huomenna – voimaa yhteiskehittämisestä

- Rahoitusviranomais: Pohjois-Pohjanmaan ELY maaseurahoitus EMR (älykäs kylä)
- Toteutusaika: Suunniteltu toteutusaika 1.1.2025 – 31.8.2027
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, osatoteuttajat Haapavesi Folk ry. ja Weteraanimoottorikerho Wanha Voima ry. (Oulainen)
- Kustannusarvio: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 462 369,60 euroa, johon sisältyy kummankin osatoteuttajan omat budjetit 115 592,40 euroa
- EU- ja valtion rahoitus 95%
- Kustannusmalli Flat rate 40%
- Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän kustannusarvio on 231 184,80 euroa, josta omarahoituksen osuus on 11 559,24 euroa kolmen vuoden aikana (3 853€/v).
- Tehtävä: Hankkeessa haetaan yhdessä ratkaisuja molempia tapahtumia koskettaviin tapahtuma- ja koulutustoiminnan haasteisiin. Etsitään käytäntöjä johtaa tapahtumatuentoja entistä hallitummin ja älykkäämmin. Talkoolaishuolintaa kehitetään ja rakennetaan siihen uusi toimintamalli. Molempien tapahtumien tapahtumabrändejä kehitetään. Haapaveden ja Oulaisten kaupungit sekä tapahtumat ovat myös osa Oulu2026-vuotta, ja hanke on sen sateenvarjon alla.
- Projektivastaavan rekrytointi on vielä kesken.

11. Uusia kiertotalousnäkyymiä maatalouden sivuvirtoihin. Oheiskasveista innovaatioita

- Rahoitusviranomais: Pohjois-Pohjanmaan ELY maaseurahoitus EMR (EIP)
- Toteutusaika: 1.4.2025 – 31.12.2026
- Toteuttajat: Centria ammattikorkeakoulu päähakijana (Kokkola), osatoteuttajat Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, Frantsilan yritys (Hämeenkyrö) ja Innonature Oy (Kajaani)
- Kustannusarvio: Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kustannusarvio on 86 800 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 95%, HSSK 5 %.
- Rahoitus: EU+valtio 82 460 €, HSSK:n omarahoitus 4340 € hankkeen aikana
- Tehtävä: Ylimaakunnallinen hanke, joka toteutetaan eurooppalainen innovaatiokumppanuus -rahoituksella. Kasviraaka-aineiden (sekä viljely että keruu ja teollisuuden sekä maatalouden sivuvirrat) jalostaminen terveystuotteiksi, luonnonkosmetiikaksi ja jopa lääkkeiksi on iso bisnes maailmalla. Maatalouden rakenne alueellamme on muuttumassa. Hankkeessa etsitään oheis- eli rikkakasveina pidettävistä kasveista vaikuttavia aineita, joista maatilat voisivat saada lisää tulovirtaa sekä luodaan kumppanuuksia jalostaviin yrityksiin.

OSAKKUUSHANKKEET

12. UUPO- Uusiutuvan energian hyödyntämisen oppimisympäristöt ja oppimispolut

- Rahoittajaviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto JTF-rahoituksesta
- Toteutusaika 2.1.2024-31.12.2026
- Toteuttajat: Centria ammattikorkeakoulu päähakijana, JEDU:n, Centrian ja Oulun yliopiston yhteishanke. Hankekokonaisuudessa on useita hankkeita, myös investointeja oppimisympäristöihin.
- Kustannusarvio: Hankkeen kustannusarvio JEDU:n osahankkeessa 390 513 €. Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan rahoitusosuus 15 625 € koko hankeaikana (5 208 €/v)
- Tehtävä: JEDUlle ja Pohjois-Pohjanmaalle kehitetään uusiutuvan energian koulutuspolku sekä tarvittavat oppimissisällöt asentajien ja huoltohenkilöstön kouluttamiseen tuulivoimaloiden, aurinkovoimapuistojen ja biokaasulaitosten rakentamisen vaatimiin tehtäviin. Koulutuspolku rakentuu uusiutuvan energian tuotantoon ja hyödyntämiseen liittyvien eri tutkinnonosien ympärille.
- Ohjausryhmässä Tarja Bäckman

HAKEMUSKÄSITTELYSSÄ OLEVAT HAKEMUKSET

13. Mulkuanjärven valuma-alueen kunnostushanke I

- Rahoittajaviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, valtio (70%) ja Siikalatvan kunta (20%), Siikajoen kalatalousalue (10 %)
- Toteuttamisaika: suunniteltu toteuttamisaika 1.4.-30.11.2025
- Kustannusarvio: Kokonaiskustannusarvio 50 000 €/v
- Rahoitus: Valtio 35 000 €, Siikalatvan kunta 10 000 € ja Siikajoen kalatalousalue 5 000 €.
- Haapaveden-Siikalatvan seutukunta toimii hankkeen toteuttajana ja hallinnoijana
- Tehtävä: Hankkeessa toteutetaan 3-4 kpl erilaisia valuma-alueen vesienhallinnan ja -hoidon kohteita. Kohteet perustuvat v. 2024 tehtyyn selvitystyöhön.

14. Siikajoen latvaosien kuivatusperattujen koskien kunnostaminen I

- Rahoitusviranomainen: Rahoittajat Lapin ELY-keskus (70%), Pyhännän kunta (15,4 %), Siikajoen kalatalousalue (14,6 %)
- Toteutusaika: suunniteltu toiminta-aika on 1.4. – 30.11.2025
- Kustannusarvio: Hankkeen kokonaiskustannusarvio 65 000 €/v
- Rahoitus: Valtio 45 500 €, Pyhännän ja Siikalatvan kunta 10 000 €, Siikajoen kalatalousalue 9 500 €.
- Haapaveden-Siikalatvan seutukunta toimii hankkeen toteuttajana ja hallinnoijana
- Tehtävä: Hankkeessa laaditaan yksityiskohtainen kunnostussuunnitelma Siikajoen kuivatusperattuun jokiosuuteen Pyhännän kunnan Tavastkengän kylän ja Siikalatvan Hyvölännä kylän alueelle. Osana hanketta toteutetaan yhden peratun kosken pilottikunnostus.

15. Luohuanjoen valuma-alue selvitys

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 70 %, Siikajoen kalatalousalue 16 % ja Siikajoen kunta 14 %.
- Toteutusaika: Suunniteltu toiminta-aika on 1.4.-30.11.2025
- Toteuttaja: Toteuttaja ja hallinnoija Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus
- Kokonaiskustannusarvio 50 000 €.
- Rahoitus: Valtio 35 000 €, Siikajoen kalatalousalue 8 000 € ja Siikajoen kunta 7 000 €.
- Tehtävä: Kartoittaa toimenpiteet, joilla saadaan Luohuanjoen ekologinen tila parannettua nykyisestä tyydyttävästä tasosta hyvään. Osana hanketta selvitetään valuma-alueen tila, jossa priorisoidaan ongelmakohtat.

16. Tulevaisuuden rakentajien kotipaikka

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ESR-tyyppinen JTF
- Suunniteltu toteutusaika 1.2.2025 – 31.12.2027
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Haapaveden-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus, osatoiteuttaja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU
- Kustannusarvio: HSSK osahankkeen kokonaiskustannusarvio 359 302 €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- Rahoitus: EU- ja valtion rahoitus 287 441 €, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän rahoitus 71 861 € (24 642 €/v)
- Kustannusmalli Flat rate 40%
- Tehtävä: Hankkeessa kehitetään puu- ja sisutusrakentamisen uudenlainen oppimisen ja opettamisen malli, joka tapahtuu yrityksissä Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa. Opetuksen toteuttajana on Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän JEDU. Malli korvaa aikaisemmat oppilaitoksissa tapahtuneen puu- ja sisutusalun opetuksen seutukunnassa. Hankkeen kokonaiskoordinaatio on seutukunnassa. Toimintamallin tueksi seutukunta kokoaa yritysverkoston ja sitä tukevan laajemman osaamis- ja innovaatioekosysteemin, joka tukee seutukunnassa tärkeän puurakennus- ja puutuoteteollisuuden kehittymistä.

17. Osakkuushanke: Arvonlisää kestävästä energialiiketoiminnasta – energiatuotannon ja - talouden osaamista Pohjois-Pohjanmaalle

- Rahoitusviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto EAKR
- Toteutusaika: Suunniteltu toteutusaika 1.4.2025- 31.3.2028
- Toteuttajat: Pää toteuttaja Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti
- Kustannusarvio: Kokonaiskustannusarvio n. 1 milj. €.
- Rahoitusosuudet: EU- ja valtion rahoitus 80 %, omarahoitus 20 %
- Rahoitus: EU- ja valtion rahoitus 80 %, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän rahoitus 21 000 € (7 000 €/v)
- Tehtävä: Varmistaa, että vihreän siirtymän investoinnit juurtuvat alueen ekosysteemiin arvonlisää ja uutta kasvuliiketoimintaa tuottavalla tavalla. Tämän toteuttamiseksi hankkeessa 1) tuotetaan tietoa arvonlisän muodostumisesta, sen alueellisista tekijöistä ja siihen liittyvästä yrittäjyydestä sekä 2) perustetaan jatkuvuuden varmistava energia-tuotantoon ja -talouteen keskittyvä tutkimusryhmä ja verkosto, joka muodostuu pysyväksi tutkimusryhmäksi.

Seutukunnassa on pitkään pidetty tavoitteena, että käynnissä vuosittain on 10 hanketta, jossa kuntayhtymä on pää- tai osatoteuttajana ja 10 hanketta, joissa kuntayhtymä on mukana rahoitusosuudella. Kokemus on osoittanut, että suurempaa seudullista vaikuttavuutta pystytään saavuttamaan hankkeissa, joissa kuntayhtymä on toteuttajana. Siksi pelkästään rahoitusosuudella osallistutaan hankkeisiin entistä harvemmin. Tavoitteena on, että v. 2025 seutukunta on pää- tai osatoteuttajana 16 hankkeessa ja rahoitusosuudella mukana 3 osakkuushankkeessa.

KANSAINVÄLISTYMINEN

EU:n osalta keskeinen toimija on Brysselissä European North – Itä- ja Pohjois-Suomen toimisto, jonne on toimivat henkilöyhteydet samoin kuin MTK:n ja Pellervon Brysselin toimistolle.

Seutukunta jatkaa edelleen kansainvälistä toimintaansa Euroregion r.y.:n kautta.

Lähin Europe Direct -tietopiste toimii Pohjois-Pohjanmaan liitossa Oulussa.

Tavoitteena on, että seutukunnalla on vuoden 2025 aikana kaksi käynnissä olevaa hanketta, joihin liittyy kansainvälistymisoso. Suunnittelukauden aikana 2025-2027 käynnistetään yksi useampivuotinen kv. hankerahoituksella rahoitettu hanke.

3.3 YRITYSNEUVONTA

Yritysneuvontaa tehdään hankkeiden kautta.

Vuodesta 2020 lähtien kuntayhtymän kehittämiskeskuksessa ei ole ollut vakinaisessa henkilökunnassa yritysneuvojaa. Kukin kunta tuottaa oman henkilöstönsä kautta yrityspalvelut. Seutukunnan mahdollisuudet tuottaa yritysneuvontapalveluja ja toisaalta kuntien puolelta tuleva tarve niille ovat em. henkilömuutosten takia oleellisesti pienentyneet. Vuoden 2025 valmistellaan vakinaisen yrityspalveluhenkilön toimen perustamista seutukunnan kehittämiskeskukseen.

Seutukunnassa on käytössä yritysrekisterijärjestelmä, jonka palvelutasoa ja toimivuutta ylläpidetään ja kehitetään v. 2025.

Kuntayhtymä tehostaa seutukunnan markkinointia siten, että seutu tuodaan nykyistä näkyvämmiin esille asumiseen, koulutukseen, työntekoon ja yrittämiseen erinomaiset mahdollisuudet tarjoavana alueena. Kuntayhtymän näkyvyyttä on parannettu uusimalla www-sivut, sivujen rakennetta ja ylläpitoa kehitetään uudelleen vuoden 2025 kuluessa. Kuntayhtymällä on käytössä Facebook-sivut ja Instagram-tili. Tiedottamisessa otetaan käyttöön uutiskirje.

3.4 TOIMINNAN TULOSMITTARIT V. 2025

Tavoitteena on, että vuonna 2025 seutukunnan alueelle syntyy vuonna **90 uutta yritystä** ja että nettolisäys on **45 uutta yritystä**. Seuraavina vuosina kasvu jatkuu vähintään tämän suuruisena.

Seutukunnan työttömyysprosentin tulee olla Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimialueen keskiarvon alapuolella.

Aiempana tekstissä mittareina käytettäviä tavoitteita on merkitty alleviivauksin.

3.5 RISKIEN HALLINTA

Seudullisen kehittämisorganisaation toiminnan suurimmat riskit liittyvät hankerahoitukseen. Riski liittyy rahoituksen saatavuuteen; missä määrin rahoitusta kulloinkin on haettavissa ja pystyykö kehittämiskeskus laatimaan hakemuksia, jotka rahoitetaan. Tällä hetkellä tiedetään, että vuoteen 2027 saakka EU:n rakennerahastojen ja maaseuturahoituksen taso säilyy hyvällä tasolla ja rahoitusta on saatavissa. Nykyisen ohjelmakauden jälkeiseen aikaan liittyy huomattavan paljon epävarmuutta. Ukrainana sota ja EU:n sekä sen jäsenmaiden puolustusmenojen kasvu vähentävät rahoitusta muilta politiikka-alueilta. Jo nyt esitetyissä kaavailuissa tulevalle ohjelmakaudella alueiden kehittämiseen suunnatut menot näyttävät laskevan.

Organisaation osaamiseen panostamisella varmistetaan, että seutu menestyy rahoitushauissa. Vuonna 2025 jo haettujen ja rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden määrä on niin iso, että se sitoo seutukunnan kuntarahoituksen jo olemassa olevaan tai haettuun hankekantaan. Jos v. 2025 ilmenee uusia välttämättömiä hankkeita perustettavaksi, se syönee seutukunnan aikaisempien vuosien ylijäämää. Tästä on seutuhallituksessa jo keskusteltu.

Jäsenkuntien kuntarahoitus seutukunnalle pysyi pitkään samalla tasolla tai laski, kun otetaan huomioon yritysasiamiehen tehtävään korvamerkityn rahoituksen poistuminen seutukunnalta. Kiihtyneen kustannuskehityksen ja kasvaneen hankekysynnän takia seutuhallitus esitti jäsenkunnille yhteensä 70 000 euron lisärahoitusta vuodelle 2024, minkä jäsenkunnat myös myönsivät seutukunnalle. Tarkoitus on, että kuntien perusrahoitusta seutukunnalle tulevinakin vuosina korjataan vähintään kustannuskehitystä vastaavalla määrällä.

Seutukunnan henkilöstöstä kolme henkilöä on palkattu toistaiseksi voimassa oleviin työsopimuksiin. Kaikilla muilla on määräaikainen työsopimus, jonka pituus riippuu hankkeen rahoituspäätöksestä. Osaavan työvoiman saatavuus määräaikaisiin ja etenkin osa-aikaisiin hanketehtäviin on viime vuosina vaikeutunut ja jatkossakin työvoimasta käydään kovaa kilpailua. Hyvän työnantajamielikuvan ylläpitäminen auttaa osaavan henkilökunnan rekrytoimisessa.

Suurin yksittäinen hankehallinnoinnin riski on maksatusprosessin aikatauluissa pysyminen. Jos viimeinen maksatushakemus myöhästyy viimeisestä mahdollisesta päivämäärästään, kaikki maksatukseen kuuluva tuki jää saamatta. Myös kaikkien rahoitusosuuksien, etenkin yksityisrahoituksen, toteutumisesta on huolehdittava samasta syystä. Hankkeiden pitää sisällöllisesti noudattaa hankesuunnitelmaa, jolloin kustannuksetkin ovat tukikelpoisia. Tämän seurannassa hankkeiden vetäjillä ja ohjausryhmillä on suuri vastuu.

Tietojärjestelmiin liittyviä riskejä on vähennetty ulkoistamalla kirjanpito ja tietotekniset palvelut. Kaikki oleellinen tieto on pilvipalveluissa ja fyysisten toimitilojen ulkopuolella. Paperisia dokumentteja on edelleen käytössä jossain määrin. Niihin liittyy katoamisen tai tuhoutumisen riski. Nykyisissä toimitiloissa on nyt riittävän tilavat, asianmukaiset, paloturvalliset arkistotilat, jotka mahdollistavat asiakirjojen säilyttämisen säädösten edellyttämällä tavalla. Seutukunnan muuttaessa uusiin toimitiloihin arkistotilojen turvallisuudesta on huolehdittava aina.

Kuntayhtymän likviditeetti muodostuu luotollisista pankkitileistä ja aikaisempien tilikausien voitoista, jotka jäsenkunnat ovat lainana jättäneet seutukunnan käyttöön. Hanketoiminnassa kustannukset

syntyvät ensin ja ne haetaan rahoittajilta maksuun jälkikäteen. Aikaisemmin rahoituskausien vaihtuessa on tapahtunut pitkiäkin viiveitä maksatusten käynnistymisessä ja tähän liittyy likviditeettiriski. Olemme jälleen ohjelmakausien taitekohdassa. Vieläkään käynnistyneen uuden ohjelmakauden maksatukset eivät pelaa kitkatta ja niissä on viivästymiä.

Seutukunnalla on irtaimistovakuutus ja vastuuvakuutus. Työntekijöillä on työhön kuuluvien matkojen tapaturmavakuutus.

4 TALOUSARVIO 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA 2026 - 2027

4.1 YLEISPERUSTELUT

Seutukunnan budjetti muodostuu hallinto- ja hankeosista. Hallinnon kulut rahoitetaan jäsenkuntien kuntarahoituksella. Selvästi hankkeista aiheutuvat hallinnon kulut vyörytetään hankkeiden kuluksi esim. tosite- tai työtuntiperusteisesti. Jokaisen hankkeen budjetin toteutumista seurataan kirjanpidossa erikseen. Nykyisin hankkeissa käytössä oleva ns. flat rate lasketaan prosenttiosuutena palkkakustannuksista ja sen tulee kattaa hankkeesta hallinnoijalle aiheutuvat hallinnon kulut, tapahtumakulut, työntekijöiden koulutukset ja joissain tapauksissa myös matkakulut. Uudella ohjelmakaudella flat rate kasvaa kattamaan myös hankkeiden ostopalvelut ja kaikki matkakulut. Jos hankkeessa on runsaasti ostopalveluja tai matkakuluja, voidaan silloin hankkeelle hakea matalampaa flat rate - prosenttia. Flat rate helpottaa hankkeiden hallinnointia, mutta vaikeuttaa koko organisaation talouden seurantaan, koska sinne vyörytettävien kustannusten osuus vaihtelee. Flat raten riittävyttä seurataan hankekohtaisesti.

Hankerahoituksella katetaan hankkeiden menot. Myös mahdollisia muiden osapuolten osallistumismaksuja hankkeisiin käytetään hankkeiden kulujen kattamiseen, samoin yksityisrahoitusta.

4.2 TALOUSARVIOASETELMA PERUSTELUINEEN VUODELLE 2025 (JA SITOVUUSTASO)

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötaloulososassa *sitovuustaso on tulosaluetaso*, joka muodostuu toimielinten tuloista ja menoista. Tulosalueita ovat hallinto ja hanketoiminta. Erityisesti on huomattava, että hallinto tarkoittaa kehittämiskeskuksen toimintaa kokonaisuutena pois lukien projektit eikä esimerkiksi pelkästään kehittämiskeskuksen hallintoa.

Kuntayhtymän rahoituksessa ovat keskeisessä asemassa peruskunnat ja niiltä saatava rahoitus sekä maakunnan liitolta ja ELY-keskukselta saatavat avustukset kehittämiskeskuksen asettamien projektien toimintaan.

Taloussuunnitelman laadinnan lähtökohtana on ollut, että kuntien yleinen jäsenmaksuosuutta korotetaan v. 2025 seutuhallituksen päätösten mukaisesti 4 % vuodesta 2024. Budjetoinnissa on käytetty Tilastokeskuksen vuoden 2024 syyskuun ennakkotietoja asukasluvuista. Tilinpäätöksessä käytetään 1.1.2025 asukaslukuja.

Alla olevassa taulukossa on arvioitu kuntakohtaiset maksuosuudet vuonna 2025. Jäsenkuntaosuutta on esitetty korotettavaksi 4 prosentilla, jolloin jäsenkuntaosuudeksi muodostuu 363 544. Summat tarkistetaan vuoden 2025 aikana vastaamaan 1.1.2025 asukaslukuja.

	asukasluku 30.9.2024, Tilas- tokeskuksen en- nakkotieto	yleinen jäsenkuntaosuus v. 2025	v. 2024
Haapavesi	6388	178 972,71	173 354,16
Pyhäntä	1655	46 351,86	43 925,28
Siikalatva	4933	138 219, 43	132 282,56
yhteensä	12 976	363 544,00	349 562,00

Hankkeiden rahoituksessa noudatetaan edelleen periaatetta, jonka mukaan hankkeet rahoitetaan seutukunnan budjetista, kun ne kohdistuvat koko seutukunnan alueelle tai suurimpaan osaan siitä. Muissa tapauksissa kuntarahoituksesta vastaavat ne kunnat, joihin hanke kohdistuu.

Kuntayhtymän vakinaisessa työsuhteessa olevan henkilöstön määrä v. 2025 on 3 henkilöä: Seutujohdaja, talous- ja projektihallinnon asiantuntija sekä projektisihteeri. Talous- ja projektihallinnon asiantuntijan työpanos seutukunnalle nostetaan jälleen 100 %:iin kasvaneen hallinnollisen ja projektityötaakan takia. Kuntayhtymämuotoisena organisaationa toimiminen tuo hallinnollista lisätyötaakkaa.

Taloussuunnitelman käyttötalousosa on jaettu sitovuustasoinen hallintoon ja projekteihin. Mikäli talousarvion rakenne muuttuu yli sitovuustason, hallituksella on valtuudet tehdä tarvittavat muutokset.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma on ulkoinen tuloslaskelma sisältäen suunnitteluvuodet. Toiminnan laajuudelle selkeimmin rajat asettaa kuntarahoituksen suuruus. Hankkeiden tukiprosentti voi myös vaihdella ja siten vaikuttaa hankesalkkuun mahtuvien hankkeiden määrään.

RAHOITUSOSA

Tuloslaskelman osoittama vuosikate on 0, joten rahoituslaskelmassa ei ole lukuja. Kuntayhtymän rahoitus perustuu jäsenkuntien maksuosuusennakoihin ja projektirahoituksen tuottoihin.

Maksuvalmiutta hoidetaan tarvittaessa luotollisen shekkitilin avulla. Samoin kuntayhtymän taseessa on kuntayhtymän velaksi merkitty kumulatiivisesti aikaisempien vuosin kulujen vähemmyyss menoihin verrattuna. Myös tämä vahvistaa maksuvalmiutta.

4.3 TALOUSARVIOTAULUKOT VUODELLE 2025 JA SUUNNITELMA VUOSILLE 2026 - 2027

TUOSLASKELMA KOKO KUNTAYHTYMÄ

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
TUOSLASKELMA KUNTAYHTYMÄ	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TA2026	TA2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	324 495,13	442 562	457 100	3,3		
Tuet ja avustukset	608 434,51	640 000	954 900	49,2		
Muut toimintatuotot	16 582,60	4 500	4 000	-11,1		
TOIMINTATUOTOT yhteensä	949 512,24	1 087 062	1 416 000	30,3	1 416 000	1 416 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-562 076,29	-596 300	-780 900	31,0		
Eläkekulut	-94 252,43	-107 500	-138 700	29,0		
Muut henkilösivukulut	-13 809,55	-15 712	-20 580	31,0		
Palveluiden ostot	-239 638,46	-327 450	-433 620	32,4		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 324,03	-12 000	-12 100	0,8		
Vuokrat	-27 012,89	-22 500	-25 100	11,6		
Muut toimintakulut	-1 328,92	-1 900	-1 700	-10,5		
TOIMINTAKULUT yhteensä	-946 442,57	-1 083 362	-1 412 700	30,4	-1 412 700	-1 412 700
TOIMINTAKATE	3 069,67	3 700	3 300		3 300	3 300
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot						
Korkokulut	-1673,09	-2 000	-1 500	-25,0	-1 500	-1 500
Muut rahoituskulut	-1 396,58	-1 700	-1 800	5,9	-1 800	-1 800
VUOSIKATE	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0		0	0

RAHOITUSLASKELMA

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
RAHOITUSLASKELMA	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TA2026	TA2027
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset						
Saamisten muutos	-30 090,98					
Korottomien velkojen muutokset	-11 415,20					
Rahoituksen rahavirta	-41 506,18					
Rahavarojen muutos	-41 506,18	3 700	3 300	-10,8	3 300	3 300
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12.	52 086,66					
Rahavarat 1.1.	93 592,84					
Rahavarojen muutos	41 506,18					

KÄYTTÖTALOUSTAULUKOT

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
KÄYTTÖTALOUS HALLINTO	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TA2026	TA2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	269 889	349 562	363 500	4		
Tuet ja avustukset	0					
Muut toimintatuotot	1 434					
TOIMINTATUOTOT yhteensä	271 323	349 562	363 500	4	363 500	363 500
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-119 652	-124 300	-156 900	26		
Eläkekulut	-18 400	-23 500	-28 700	22		
Muut henkilösivukulut	-2 856	-3 012	-4 150	38		
Palveluiden ostot	-61 091	-77 900	-69 000	-11		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 192	-5 150	-6 450	25		
Vuokrat	-12 928	-12 400	-13 500	9		
Muut toimintakulut	-964	-1 100	-900	-18		
TOIMINTAKULUT yhteensä	-220 083	-247 362	-279 600	13	-279 600	-279 600
TOIMINTAKATE	51 240	102 200	83 900	-18	83 900	83 900

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
KÄYTTÖTALOUS HANKKEET	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TA2026	TA2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	54 605,80	93 000	93 600	1		
Tuet ja avustukset	608 434,51	640 000	954 900	49		
Muut toimintatuotot	15 148,69	4 500	4 000	-11		
TOIMINTATUOTOT yhteensä	678 189,00	737 500	1 052 500	43	1 052 500	1 052 500
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-442 424,56	-472 000	-624 000	32		
Eläkekulut	-75 852,04	-84 000	-110 000	31		
Muut henkilösivukulut	-10 954,04	-12 700	-16 430	29		
Palveluiden ostot	-178 547,68	-249 550	-364 620	46		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 131,94	-6 850	-5 650	-18		
Vuokrat	-14 084,78	-10 100	-11 600	15		
Muut toimintakulut	-364,54	-800	-800	0		
TOIMINTAKULUT yhteensä	-726 359,58	-836 000	-1 133 100	36	-1 133 100	-1 133 100
TOIMINTAKATE	-48 170,58	-98 500	-80 600	-18	-80 600	-80 600

Haapaveden-Siikalatvan seudun ky						
KÄYTTÖTALOUS KUNTAYHTYMÄ	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TA2026	TA2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	324 495,13	442 562	457 100	3,3		
Tuet ja avustukset	608 434,51	640 000	954 900	49,2		
Muut toimintatuotot	16 582,60	4 500	4 000	-11,1		
TOIMINTATUOTOT yhteensä	949 512,24	1 087 062	1 416 000	30,3	1 416 000	1 416 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-562 076,29	-596 300	-780 900	31,0		
Eläkekulut	-94 252,43	-107 500	-138 700	29,0		
Muut henkilösivukulut	-13 809,55	-15 712	-20 580	31,0		
Palveluiden ostot	-239 638,46	-327 450	-433 620	32,4		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 324,03	-12 000	-12 100	0,8		
Vuokrat	-27 012,89	-22 500	-25 100	11,6		
Muut toimintakulut	-1 328,92	-1 900	-1 700	-10,5		
TOIMINTAKULUT yhteensä	-946 442,57	-1 083 362	-1 412 700	30,4	-1 412 700	-1 412 700
TOIMINTAKATE	3 069,67	3700	3 300		3300	3300

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2023

Tarkastuslautakunta 17.5.2024
Yhtymäkokous 5.6.2024

HAAPAVEDEN-SIIKALATVAN SEUDUN KUNTAYHTYMÄ
Tarkastuslautakunta 2021–2024

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023

Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tehtävä

Yhtymäkokouksen 9.9.2021 valitsema tarkastuslautakunta toimikaudelle 2021–2024.

Varsinainen jäsen

Henkilökoht. varajäsen

Susanna Jarva pj.
Terhi Korsulainen, vpj.
Jarmo Viinala

Tero Väisänen
Sirpa Piippo
Heikki Pitkälä

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut tilintarkastaja.

Kuntayhtymän tilintarkastusyhteisönä toimii yhtymäkokouksen BDO Auditor Oy ja yhtiön nimittämänä vastuullisena tarkastajana Mark Lassfolk HT, JHT.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2023 arviointiin liittyen 8.12.2023 ja 17.5.2024.

Uuden kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Säädös
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Taustaa

Kuntayhtymän tehtävänä on hoitaa jäsenkuntien Pyhännän ja Siikalatvan kuntien yrittäjäpalvelut. Haapavedellä vastaavat palvelut hoidetaan Haapaveden Kehittämiskeskus Oy:n kautta. Kuntayhtymä myös hallinnoi jäsenkuntien puolesta alueellisia kehittämishankkeita ja on osakkaana muiden hallinnoimissa hankkeissa. Kuntayhtymä myös toimii jäsenkuntien edunvalvojana valtionhallinnossa sekä maakuntahallinnossa.

Kuntayhtymän perussopimus uusittiin 1.1.2009 lukien. Kuntayhtymän nimi muutettiin samassa yhteydessä seutukunnan nimeä vastaavasti Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymäksi.

Vuodelle 2023 asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Talousarviosta poimittu tavoite	Toteutuminen
Kuntayhtymä tukee yritystoiminnan kehittymistä.	Jokaisessa jäsenkuntaan on saatu vuoden 2023 aikana yritysasiantuntija.
Strateginen tavoite on ylläpitää ja lisätä seudun elinvoimaa toimimalla alueen kuntien tukena niin, että työpaikkojen määrä lisääntyy ja niiden laatu paranee, seudulla on toimivat työmarkkinat, kilpailukykyiset julkiset ja yksityiset palvelut, riittävät koulutusmahdollisuudet ja asukkaiden tarpeita vastaavat vapaa-ajan viettomahdollisuudet sekä hyvät asumisen olosuhteet. Perusmittareita ovat työpaikkojen ja yritysten lukumäärän brutto- ja nettokehitys sekä työllisyys.	Seutukunnan väkiluku oli vuoden 2023 päättyessä 13 051 (13 271) asukasta, joka on 220 asukasta edellisvuotta vähemmän.
Tarkastuslautakunta: Kuntien ja seutukunnan tulisi kehittää yhteistoimintaa yritys-asiantuntijoiden välillä ja innostaa yrityksiä käyttämään palveluja. Kunnissa ei ole saatavilla omistajanvaihdoksiin palveluita. Seutukunta voisi esimerkiksi hankkeen kautta antaa palveluita.	
Tavoitteena on, että seutukunnan alueelle syntyy 80 uutta yritystä ja nettolisäys on 67 uutta yritystä .	Haapaveden yritysten nettolisäys oli 16 (ed. vuosi 25) Pyhännän yritysten nettolisäys oli 6 (ed. vuosi 3) Siikalatvan yritysten nettolisäys oli 19 (ed. vuosi 13) Koko alueella yritysten nettolisäys oli 41 (ed. vuonna 41) Tavoitteena ollut 40 yrityksen nettolisäys on saavutettu.
Tarkastuslautakunta: Yleisen maailmantilanteen muuttuessa yritykset tarvitsevat ajantasaista markkinointi ja taloudellista ohjausta selvittääkseen arjen haasteista.	

Seutukunnan työttömyysprosentin tulee olla edelleen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimialueen keskiarvon alapuolella .	Työttömyysaste on ollut keskimäärin 11,9 % (vuotta aiemmin 8,4 %). Luku alittaa Pohjois-Pohjanmaan keskiarvon 12,6 % (10,9 %).
Tarkastuslautakunta: Seutukunta pääsi tavoitteeseen. Suomen keskimääräinen työttömyysaste oli 11–2023 6,8 % (15–74-vuotiaat). (Lähde: Tilastokeskus) Suositeltavaa olisi päästä seutukunnassa vuoden 2022 tasolle.	
Tavoitteena on, että kuntayhtymällä on käynnissä vuoden 2023 aikana kaksi käynnissä olevaa hanketta, joihin liittyy kansainvälistymisoso .	Vuoden aikana toimi 25 hanketta. Kuntayhtymä hallinnoi 18 hanketta pää tai osatoteuttajana ja osallistui 7 hankkeen toteuttamiseen rahoitusosuudella. Kansainväliset hankkeet: <i>THINK BIG</i> <i>FRESH AND LOCAL</i> <i>OULU SOUTH GOES GLOBAL</i>
Tarkastuslautakunta: Hankkeita on alkanut vuoden aikana yhteensä 25, kuusi hanketta enemmän kuin edellisenä vuonna.	

Käynnissä olevien hankkeiden rahoitus (2018–2023)

Salkun kestoaltaan pisin hanke, Vihannesviljelyn maamieskoulu, on alkanut 1.12. 2018 ja päättynyt 31.12.2023. Hankkeet kestävät yleensä kahdesta kolmeen vuoteen.

HANKESALKKU 2.726.919 €	
ELY-keskus /ESR 1.098.508 €	POPELY 279.144 €
Pohjois-Pohjanmaan Liitto 867.848 €	Muu rahoitus 96.411 €
HSK omarahoituksen osuus 478.579 €	Osakkuushankkeet 20.929 €

Tilinpäätös on laadittu 0-tulokseen säätelemällä jäsenkuntien maksuosuuksia.

Jäsenkunnat	Toteutuneet kustannukset ilman rahoitusosuuksia	Kuntien maksamat ennakot 2023	Maksuosuuden palautus lisää velkaa kunnille	Velka kunnille 31.12.2023
Haapavesi	134 324,39	139 138,50	4 814,11	131 893,48
Pyhäntä	33 291,30	34 484,44	1 193,14	27 987,76
Siikalatva	102 273,64	105 939,06	3 665,42	82 685,09
Yhteensä	269 889,33	279 562,00	9 672,67	242 566,33

Projektisaamiset (EU-rahastot, kuntaraha) oli vuoden alussa 232.893.66 euroa. Saamiset on ryhmitelty taseen liitetiedoissa. Tilikauden aikana saamisten määrä nousi 268.575,36 euroon yhtymän tehdessä tappiota kustannusten noustua.

Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet hyväksyttiin syksyllä 2016. Uudet ohjeet saadaan voimaan vuoden 2024 aikana.

Hallintosääntö päivitettiin, jonka yhtymäkokous hyväksyi kokouksessaan 19.5. 2022 ja strategia vuosille 2022–2027 hyväksyttiin kokouksessa 15.12.2022. Kuntaliitto on antanut uuden suosituksen vuonna 2023 hallintosäännön päivittämisestä.

Tarkastuslautakunta suosittelee laatimaan hankintaohjeet tai lisäämään hallintosääntöön pykälän, jossa ohjeistetaan tarkemmin hankintarajoista ja -valtuuksista.

Kuntalain muutoksen (21.5.2021/419) mukaan kuntayhtymällä tulee olla peruspääoma. Kuntayhtymän perussopimus on saatettava 56 §:n mukaiseksi vuoden 2023 loppuun mennessä.

Kuntalain 14.3 §:n mukaan valtuusto (yhtymäkokous) päättää talousarvioista ja taloussuunnitelmasta. Yhtymäkokous on antanut hallitukselle valtuutuksen tehdä tarvittavat muutokset talousarvioon, mikäli talousarvion sitovuustaso muuttuu yli talousarvion. Talousarviomuutokset tulee viedä yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi tilikauden aikana.

Yhteenveto

Seutukunnan toimisto on toiminut vuoden Pulkkilassa omissa toimitiloissa entisessä virastotalossa. Tämä on mahdollistanut tehokkaamman projektien hallinnoinnin ja parantanut asiakkaiden saavutettavuutta.

Seutukunta päivitti strategian vuosille 2022–2027, joka sisältää myös uuden ohjelmakauden (2021–2027). Strategian visiona on olla vahva hankeosaaja ja haluttu kehittämiskumppani monipuolisella hankepaletilla - **Suomen seutukuntien ykkönen**.

Tarkastuslautakunta toteaa, että seutuhallituksen hyväksymä toimintakertomus vastaa kuntayhtymän toiminnallista ja taloudellista tilannetta.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kuntayhtymän johto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu säännösten ja hyvän kirjanpitotavan mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittää yhtymäkokoukselle tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.

Siikalatvalla 17.5.2024

Susanna Jarva
puheenjohtaja

Terhi Korsulainen
varapuheenjohtaja

Heikki Pitkälä
varajäsen